

**MATERIAŁY
VII MIĘDZYNARODOWEJ
NAUKOWI-PRAKTYCZNEJ
KONFERENCJI**

**«NAUKA:
TEORIA I PRAKTYKA – 2011»**

07 - 15 sierpnia 2011 roku

Volume 1

Ekonomiczne nauki

Przemysł
Nauka i studia
2011

MATERIAŁY
VII MIĘDZYNARODOWEJ
NAUKOWI-PRAKTYCZNEJ KONFERENCJI

«NAUKA:
TEORIA I PRAKTYKA – 2011»

07 sierpnia - 15 sierpnia 2011 roku

Volume 1
Ekonomiczne nauki

Przemysł
Nauka i studia
2011

Wydawca: Sp. z o.o. «Nauka i studia»

Redaktor naczelna: Prof. dr hab. Sławomir Górniak.

Zespół redakcyjny: dr hab. Jerzy Ciborowski (redaktor prowadzący), mgr inż. Piotr Jędrzejczyk, mgr inż. Zofia Przybylski, mgr inż. Dorota Michałowska, mgr inż. Elżbieta Zawadzki, Andrzej Smoluk, Mieczysław Luty, mgr inż. Andrzej Leśniak, Katarzyna Szuszkiewicz.

Redakcja techniczna: Irena Olszewska, Grażyna Klamut.

Dział sprzedaży: Zbigniew Targalski

Adres wydawcy i redakcji:

37-700 Przemyśl, ul. Łukasieńskiego 7

tel (0-16) 678 33 19

e-mail: praha@rusnauka.com

Druk i oprawa:

Sp. z o.o. «Nauka i studia»

Cena 54,90 zł (w tym VAT 22%)

Materiały VII Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Nauka: teoria i praktyka - 2011» Volume 1. Ekonomiczne nauki.: Przemysł. Nauka i studia - 96 str.

W zbiorze ztrzymają się materiały VII Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Nauka: teoria i praktyka - 2011». 07 sierpnia - 15 sierpnia 2011 roku po sekcjach: Ekonomiczne nauki.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Żadna część ani całość tej publikacji nie może być bez zgody

Wydawcy – Wydawnictwa Sp. z o.o. «Nauka i studia» – reprodukowana, Użyta do innej publikacji.

ISBN 978-966-8736-05-6

© Kolektyw autorów, 2011

© Nauka i studia, 2011

Література:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [ред.-упорядн. В. Т. Бусел]. – К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с.
2. Завгородній А. Г. Фінансово-економічний словник / А. Г. Завгородній, Т. Л. Вознюк – К.: Знання, 2007. – 1072 с.
3. Фінансово-монетарні важелі економічного розвитку: В 3 т. / За ред. чл.-кор. НАН України А.І.Даниленка. Т. 1: Фінансова політика та податково-бюджетні важелі її реалізації. – К.: Фенікс, 2008. – 468 с.

Дем'янишин В. В.

Тернопільський національний економічний університет

ВЛАСНІ НАДХОДЖЕННЯ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

В умовах економічних трансформацій відбувається процес реорганізації фінансових відносин, що відображаються на рівні фінансового забезпечення усіх господарюючих суб'єктів. При цьому зростає роль і значення власних надходжень бюджетних установ, які є одним з найважливіших джерел спеціального фонду. Саме даний фонд віддзеркалює найважливіші проблеми, характерні для бюджетних установ, оскільки істотно впливає на їхнє фінансове становище та фінансові можливості.

Загальний перелік власних доходів бюджетних установ, механізм їхньої мобілізації визначається Бюджетним кодексом України, законодавчими й нормативними актами органів державної влади, державного управління та місцевого самоврядування. Відповідно до Бюджетного кодексу, власні надходження бюджетних установ – це «... кошти, отримані в установленому порядку бюджетними установами як плата за надання послуг, виконання робіт, гранти, дарунки та благодійні внески, а також кошти від реалізації продукції чи майна та іншої діяльності» [1, с. 4]. Вони поділяються на дві групи. Перша – надходження від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством та включає чотири підгрупи: перша – плата за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю; друга – надходження бюджетних установ від додаткової (господарської) діяльності; третя – плата за оренду майна бюджетних установ; четверта – надходження бюджетних установ від реалізації в установленому порядку майна (крім нерухомого майна) [1, с. 12]. До другої групи відносяться інші джерела власних надходжень бюджетних установ, у складі якої виокремлюють три підгрупи: перша – благодійні внески, гранти та дарунки; друга – кошти, що отримують бюджетні установи від підприємств, організацій, фізичних осіб та від інших бюджетних установ для виконання цільових заходів; третя – кошти, що отримують вищі та професійно-

технічні навчальні заклади від розміщення на депозитах тимчасово вільних бюджетних коштів, отриманих за надання платних послуг, якщо таким закладам законом надано відповідне право [1, с. 13].

Власні надходження бюджетних установ використовуються відповідно до чинного законодавства на наступні напрями. Перша група: перша підгрупа – на покриття витрат, пов'язаних з організацією та наданням послуг, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю; друга підгрупа – на організацію додаткової (господарської) діяльності; третя підгрупа – на утримання, облаштування, ремонт та придбання майна бюджетних установ; четверта підгрупа – на ремонт, модернізацію чи придбання нових необоротних активів та матеріальних цінностей, покриття витрат, пов'язаних з організацією збирання і транспортування відходів і брухту на приймальні пункти; також за рахунок надходжень другої і четвертої підгруп покриваються витрати на господарські потреби бюджетних установ, включаючи оплату комунальних послуг і енергоносіїв. Друга підгрупа: перша і третя підгрупа – на організацію основної діяльності бюджетних установ; друга підгрупа – на виконання відповідних цільових заходів [1, с. 13].

Розглядаючи практичні питання формування доходів бюджетних установ, на нашу думку, доцільно опиратися на фінансову теорію. Оскільки фінансові категорії і поняття базуються на розподільчих відносинах, доходи бюджетних установ, включаючи й власні надходження, за своєю сутністю відображають грошові відносини, пов'язані з розподілом і перерозподілом ВВП з метою формування грошових фондів цих установ. Дані відносини є об'єктивними та охоплюють багатьох учасників, серед яких центральне місце відведено державі. Доходи бюджетних установ тісно пов'язані з бюджетом держави, оскільки основним їхнім джерелом є кошти бюджету, його загального і спеціального фонду.

У межах цих відносин особливе місце займає формування власних надходжень бюджетних установ. Тому за сутністю вказані надходження, на нашу думку, є економічними відносинами, пов'язаними з розподілом і перерозподілом основного централізованого фонду грошових коштів держави шляхом мобілізації фінансових ресурсів за допомогою надання платних послуг, отримання добровільних та інших надходжень, зарахування їх на рахунки бюджету й спрямування на цілі, передбачені бюджетом і кошторисами. Об'єктивний характер таких відносин зумовлений тим, що за їхньої відсутності бюджетна установа не зможе повноцінно виконувати свої функції та надавати якісні послуги.

Сутність власних надходжень проявляється за допомогою грошових потоків, пов'язаних з мобілізацією цих надходжень. За змістом дані відносини реалізуються у багаточисельних фондах бюджетних установ, кількість, структура та обсяги яких визначаються кошторисами. Сутність і зміст відносин проявляється у чітко виражених формах і відображається у вигляді конкретних видів доходів.

Власні надходження залишаються важливим джерелом формування ВВП та доходів зведеного бюджету України. Протягом 2002-2010 рр. їхній обсяг збільшився у 3,7 рази (з 7,7 до 28,7 млрд. грн.), однак частка у ВВП скоротилась з 3,4% до 2,6%, а у доходах зведеного бюджету України – з 12,4% до 9,1% [2]. Хоча така динаміка є від'ємною, значення власних надходжень бюджетних установ не зменшується і вони продовжують займати чільне місце у джерелах фінансових ресурсів суб'єктів бюджетних відносин.

Найбільша частка власних надходжень бюджетних установ припадає на доходи державного бюджету, хоча вона протягом 2002-2010 рр. зменшилась на 4,2 відсоткових пункти (з 13,4% до 9,2%) [2]. У доходах місцевих бюджетів ця частка за аналізований період скоротилась на 1,6 відсотковий пункт (з 5,7% до 4,1%) [2]. Незважаючи на від'ємну динаміку, у 2010 р. спостерігаємо невелике зростання питомої ваги власних надходжень бюджетних установ у доходах державного і місцевих бюджетів.

Враховуючи сучасні реалії та проблеми, рекомендуємо такі основні напрями розвитку джерел власних надходжень:

- розширення прав керівників бюджетних установ з питань управління власними надходженнями, а також прирівнення повноважень цих керівників до повноважень директорів державних та комунальних підприємств. Це дало б можливість розпорядникам бюджетних коштів самостійно вирішувати всі питання пошуку джерел збільшення цих надходжень, формування необхідних цільових фондів для вирішення важливих проблем виконання функцій установою та сприяло б підвищенню якості надання послуг бюджетними установами;

- обмеження централізації державою власних надходжень бюджетних установ у доходах бюджетів та удосконалення бюджетного законодавства. Нормативно-правові акти всіх органів державної виконавчої влади доцільно, на нашу думку, узгодити з Бюджетним кодексом України, усунути невідповідність окремих положень цих актів, зробити нормативно-правове забезпечення більш лояльним та демократичним;

- створення системи стимулювання розпорядників бюджетних коштів за ініціативність у пошуку додаткових джерел збільшення власних надходжень та гарантування можливостей використання цих джерел на потреби установи без вилучення їхніх лишків на кінець року до бюджетів.

Література:

1. Бюджетний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. на 18 січня 2011 р.: (відповідає офіц. текстові) – К.: Алерта; ЦУЛ, 2011. – 112 с.
2. Річні звіти про виконання Державного бюджету України за 2002-2010 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://static.rada.gov.ua/budget/Zvitnist/>

SPIS

EKONOMICZNE NAUKI

BANKI I BANKOWY SYSTEM

Тарасенко О.О. Вдосконалення системи контролю комісійних доходів комерційного банку.....	3
Титаренко А.К., Оніщенко В.В. Порівняння методик рейтингування банків України (на прикладі АТ «Ощадбанк»).....	6
Шнайдер І.М., Марич М.Г. Ліквідність банківської системи: сучасність і перспективи	9
Скоробогач О.І. Статутний капітал та прибуток як важливі джерела нарощування власного капіталу вітчизняних малих та середніх банків.....	12
Димов О.В. Інтегроване управління активами та пасивами	18

EKONOMIA MIĘDZYNARODOWEJ DZIAŁALNOŚĆ

Мушій Н.І., Удовенко В.В. Платіжний баланс як індикатор ефективності зовнішньоекономічних зв'язків України.....	22
Taranenko I.V. Temporal and space limits of the global economic system	27
Ковтун Е.О., Іванцова В.А. Управління витратами торговельного підприємства та шляхи його вдосконалення	30
Assel K Jumasseitova An Analysis of world economic and financial crisis, 1929–33.....	32

FINANSOWE STOSUNKI

Усков И.В. Рынок займов в структуре местных финансов.....	36
Динец Д.А. Механизм структурного перераспределения капитала за счет реализации денежной политики государства	39
Федорова А.О. Основные элементы системы контроллинга деятельности страховых организаций Республики Беларусь.....	42
Позднякова И.А., Ходякова Ю.Г. Особенности межбюджетных отношений в Витебской области.....	44
Вусятицька М.П. Сутність та класифікація фінансових важелів впливу на соціально-економічний розвиток країни	47
Дем'янишин В.В. Власні надходження бюджетних установ: проблеми теорії та практики	49

Павленко О.П. Вплив ефективності виробництва на фінансові результати підприємств Дніпропетровської області..... 52

INWESTYCYJNA DZIAŁALNOŚĆ I FUNDUSZOWE RYNKI

Пастернак І., Удовенко В.В. Світовий досвід організації та функціонування спеціальних економічних зон України..... 55

Мацера С.М. Вартісний аналіз акціонерного капіталу за показником EVA..... 61

Соломіна Г.В. Фінансові інструменти інститутів спільного інвестування: біржовий аспект..... 63

ZARZĄD PRACOWNICZYMI ZASOBAMI

Боталов И.Е. Диагностика эффективности трудовых ресурсов на промышленных предприятиях 67

Клименко Н.А. Кількісна складова в управлінні персоналом підприємства..... 79

Деккушев Р.Б. Роль государственного управления трудовыми ресурсами КЧР с учетом кризисных явлений 83

Селезнева О.В. Малое предпринимательство как фактор развития трудовых ресурсов 86